

با حياءِ نوجوان (پستو)

حیاء دار حلمی

تخریج شدہ

شیخ طریقت، امیر اہلسنت، بانی دعوتِ اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال

محمد الیاس عطار قادری رضوی

دامت برکاتہم العالیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د کتاب لوستلو دُعا

دیني کتاب یا اسلامي سبق لوستلو نه مخکې دا لاندې دُعا لولئ

اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ څه چې لولئ هغه به مویاد پاتې کيږي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

ترجمه: اے الله جَلَّ جَلَالُهُ په مونږه د عِلْم او د حِکمت دروازې برسيره [يعني بېرته]

طالب غم
مدینه نبع
ومغفرت

کړې او په مونږه خپل رحمت رانازل کړې! اے عظمت او بزرگۍ والا!

(مستطرف ج 1 ص 40 دار الفکر بيروت)

(اول او آخر کښ یو یو ځل دُرود شریف اولولئ)

د رسالې نوم: حياء دار ځلمې

اول ځل:

تعداد:

ناشر: مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ عالمي مدني مركز فيضانِ مدينه، بابُ الْمَدِينَةِ كراچي.

مَدَنِي عرض: بل چا ته د دې رسالې د چاپ کولو اجازت نشته

کتاب اخستونکي توجه اوکړئ

که د کتاب په طباعت کښ څه ښکاره خامي وي یا پانږې کمي وي یا په بائنډنگ کښ مخکښ وروسته لگیدلي وي نو مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ ته رجوع اوکړئ.

حیاء دار خُلمی

د شیخ طریقت امیرِ اَہلِ سُنّت، بانیِ دعوتِ اسلامی حضرت علامہ
مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادری رَضَوِی دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ دا
رسالہ ”باحیانوجوان“ پہ اردو ژبہ کښلې شوي ده.

مجلسِ تراجم (دعوتِ اسلامي) د دې رسالې په آسانه پښتو ژبه کښلې
وس مناسب د ترجمه کولو کوشش کړې دې. که چرې په دې ترجمه کښلې
څه غلطې یا کمې، زیاتې اومومې نوستاسو په خدمت کښلې عرض دې چې
مجلس تراجم ته خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

پیشکش:

مجلسِ تراجمِ دعوتِ اسلامي

برائے رابطہ:

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگراں
پرائی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

حیاء دار حُلْمِي 1

- 1 د شفاعت زیرې
- 4 حیاء څه ته وائي؟
- 6 د ټولو نه غټ حیاء دار اُمِّي
- 7 فطري او شرعي حیاء
- 7 په حیاء کښې ټول اسلامي احکام پټ دي
- 8 د حیاء احکام
- 8 د حیاء د ماحول سره تعلق
- 9 خُلقي اسلام
- 9 د ایمان علامت [يعني نښه]
- 10 حیاء د ایمان نه ده
- 10 د کثرت حیاء نه منع مه کوئ
- 11 حیاء خیر او خیر دې
- 11 نازک د جینکو په ټولګي کښې
- 12 غیرت لارو
- 13 نازکې شیشې
- 13 د خور لور خیال د مخکښ نه ساتئ
- 14 مولانا صاحب حُرْم څوک دې؟
- 15 د جَنَّت نه محروم
- 16 دُیُوټ څه ته وائي
- 17 د زنانو د اصلاح طریقه
- 19 په واده کښې کېدا او سندرې
- 20 کورنۍ بې حیا ګانې
- 21 ذرائع ابلاغ [يعني میډیا]
- 22 د رسولانو عَلَیْهِمُ السَّلَام څلور سُنَّتونه
- 23 بې حیاء ته نیک نه شي وئیلې

- 24 د نفلي عبادت نه افضل عمل
- 25 د ټولو نه بد
- 26 د حياء کولو حق
- 27 د سر حياء
- 27 د ژبې حياء
- 28 د سپي په شکل کښ
- 29 الله تعالى ټولې خبرې اوري
- 31 د سترگو حياء
- 32 ملعون دې
- 33 د پردې اهتِمام
- 34 په بدنظري کولو حافظه کمزوري کيږي
- 35 د قضائے حاجت د وخت يو سُنت
- 35 سترگې به ئې د اور نه ډکې کړې شي
- 36 د اور سلائي
- 36 د جهنم سامان
- 37 د گنده سوچونو اسباب
- 39 د ناخرماتو نه ډډه کوي
- 40 د غوږونو حياء
- 41 د ناجائزه اوريدلو مختلف عذابات
- 43 په پرده کښ د پردې مختلف اندازونه
- 46 څه چه غواړي کوه
- 46 حياء دار ادب کوونکې دې
- 48 د حياء په وجه ئې د سر پورته کولو همت نه کولو
- 49 د بزرگانو په دربار کښ د حاضرئ انداز
- 50 که دواړه سترگې د وتلې وې نو ښه به وه

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حیاء دار خُلمی¹

که تاسو د حیاء بَرَکتونه حاصلول غواړئ نو دا رساله د اول نه تر آخره پورې اولولئ.

د شفاعت زیږي

حضرت سَيِّدُنَا اَبُو در داء رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ روایت کوي چه خوږ خوږ مصطفى صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيږي دې: خوک چه سحر او مانېام په ما باندې لس لس ځله درود شريف لولي، په ورځ د قيامت به زما شفاعت هغه ته ضرور رسيږي.

(اَلْتَّرْغِيبُ وَالتَّرْهِيْبُ ج ۱ ص ۲۶۱ حديث ۲۹ دارالكتب العلمية بيروت)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

په بصره کښ يو بزرگ رَحِمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ د ”مِسکي“ په نوم مشهور وو. ”مُشک“ ته په عربي کښ ”مِسک“ وائي. لِهَذَا د مِسکي معنی شوه

¹ دا بيان امير اَهْلِسُنَّت دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَه د تبليغ قرآن و سنت د عالمکير غير سياسي تحريک دعوت اسلامي د درې ورځو د ستونو نه ډکه اجتماع (کښ په يکم محرم الحرام ۱۴۲۵هـ، کښ په باب المدينه کراچي) کښ فرمايلي وو. د ضروري ترميم سره ليکلي شوي ستاسو په خدمت کښ حاضر دي. پيشکش: مجلس مکتبۃ الانبياء

“مُشکبار” يعني د چا نه چه د مُشکو خوشبو راځي. هغه بزرگ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ به هر وخت مُشکبار او خوشبودار اوسيدلو. تر دې چه په کومه لاره به تیر شو نو هغه لاره به هُم خوشبوداره شوه! چه کله به جُمّات ته داخل شو نو د هغوئ د خوشبوئ په وجه به خلق پوهه شو چه حضرت مِسکي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ تشریف راوړلو. چا ورته عرض اوکړو چه حضرت! تاسو خو به په خوشبو ډیر زیات رقم خرچ کوئ؟ هغوئ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ او فرمائیل: ”ما نه کله خوشبو اغستي ده او نه مې لگولي ده. زما واقعه ډیره زیاته عجیبه ده:

زه د بغداد شریف په یوه مالداره کورنۍ کښ پیدا شوم. څنگه چه مالداران په خپلو پچو سبق وائی ما هُم دغسې تعلیم حاصل کړو. زه ډیر ښکلې او حیا دار ووم. زما والد صاحب ته چا اووئیل چه: ”دا په بازار کښ کښینوه چه دا د خلقو د ناستې ولاړې سره بَلَد شي او د ده حیاء لږه کمه شي.“ چنانچه زه ئې د یو بَزَّاز (يعني درخت [يعني کپرې] خرڅوونکي) په دُکان کښ کښینولم. یوه ورځ یوې بُودۍ په مونږه یو څو قیمتي [يعني گرانې] کپرې را اُو وِستلي او بیا ئې بَزَّاز (يعني رخت خرڅوونکي) ته اُووئیل چه: زما سره څوک اولیره د پاره د دې چه کومه جوړه خوښه کړې شي چه د هغې رقم او باقي رختونه بیرته راوړي.“ بَزَّاز زه د هغې سره اولیرلم. هغه بودۍ زه یو عظیم

الشَّاهه محل ته بوتلم او يوې ښائسته کړې کوټې ته ئې اوليرلم. څه گورم چه يوې پيغلې جينئ ښکلې جامې او کالي اچولي دي او د يو نقش و نگار والا ښائسته قالين باندې ناسته ده، تخت و فرش ټول داسې ښائسته قيمتي او ښکلي وو چه داسې ما چرې نه ووليدلي. زه چه هغه جينئ څنگه اوليدلم نو په هغې باندې شيطان راغالب شو او يودم ئې زما په طرف رامنډه کړه او چير چار ئې شروع کړو او زما سره ئې ”مخ تورول“ [يعني بدکاري] کول غوښتل. زه اویریدم او ورته مې اووئيل چه د الله تعالی نه اُویرېره! خو په هغې باندې شيطان ډير زيات مُسَلَّط شوې وو. چه زه پوهه شوم چه دا نه قلاړيږي نو د گناه نه د بچ کيدو يوه منصوبه په فکر کښ راغله او هغې ته مې اووئيل چه زه استنجا خانې [يعني فَلَش] ته تلل غواړم. هغې غږ اوکړو نو ډير شې خدمت گارې راغلې، هغې ورته اووئيل چه: ”دا محترم بيتُ الخلا [يعني فَلَش] ته بوځئ.“ زه چه فَلَش ته لارم نو د هغې نه څه د تينبتي لار نه وه او د هغه ښځې سره په مخ تورولو ما ته د خپل رب **جَلَّ جَلَالُه** نه ډيره زياته حياء راتلله او زما په زړه کښ د جهنم د عذاب سخته يره وه. بس صرف يوه طريقه مې په فکر کښ راغله او هغه دا چه ما د فَلَش په گندگۍ باندې خپل لاسونه او مخ وغيره ښه گنده کړل او بهر چه کومې خدمت گارې [زما د خدمت د

پاره] په لاس کښې اوبه او رومال راغستي وو او ولاړه وه ما د ليونو په شان سترگې را او وپستلې او چغه مې اووهله او په هغې مې ورمندې کړه نو هغه اوږيدله او په تنبديدو تنبديدو کښې ئې شور جوړ کړو چه ليونې دې ليونې دې. ټولې وينځې راجمع شوې او هغوئې په شريکه زما نه يو تراټ راتاؤ کړو او زه ئې يو باغ ته يوړلم او هلته ئې واچولم. چه کله مې يقين پوخ شو چه ټولې لارې نو ما خپلې جامې او بدن پاک اووينځل او کور ته لارم خو هيڅ چا ته مې دا خبره ښکاره نكړه. په هُم هغه شپه مې خوب اوليدو چه خوک وائي: ”ته د حضرت سَيِّدنا يُوْسُف (عَلَيْهِ السَّلَام) سره څومره ښه مناسبت لرې“ او وائي چه: آيا ته ما پيژنې؟ ما اووئيل: نه. نو هغوئې اووئيل: زه جبرئيل (عَلَيْهِ السَّلَام) يم. بيا هغوئې زما په مخ او زما په بدن باندې خپل لاس راښکلو. د هُم هغه وخت نه زما د بدن نه د مُشکو بهترينه خوشبو راتلل شروع شوه. [يعني] دا د حضرت سَيِّدنا جبرئيل (عَلَيْهِ السَّلَام) د مبارکو لاسو خوشبو ده. (رَوْضُ الرِّيَاحِين ص ۳۴ دارالکتب العلمیة بیروت)

حياء څه ته وائي؟

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! تاسو اوليده! حيا دار ځلمې د الله تَبَارَكَ وَتَعَالَى د يرې او د گناهونو نه د نفرت په بَرَکت د گناه نه په خپل حفاظت کښې کامياب شو. د دې نه دا معلومه شوه چه د گناهونو نه

د بچ کيدو د پاره حياء ډير زيات اثر لري. د حياء معنی ده ”د عيب [يعني د بد نوم] پورې کيدو د يرې شرم محسوسول.“ د دې نه مُراد هغه وَصف يعني [صِفَت] دې چه هغه د هغه څيزونو نه حصارول کوي کوم چه د الله تعالی او د مخلوق په نزد ناخوښه وي.“ د خلقو نه د شرميدو په وجه د داسې کار نه ځان ساتل کوم چه د هغوئي په نزد ښه نه وي، هغې ته ”د مخلوق نه حياء“ وايي. دا هُم ښه خبره ده ځکه چه د عامو خلقو نه حياء کول د دُنياوي بدو نه منع کول کوي او د عُلَماء او صُلَحَاء [يعني نیکو خلقو] نه حياء کول د ديني بدو نه ساتل کوي. خو د حياء د صحيح کيدو د پاره دا ضروري دي چه د مخلوق نه شرميدو کښ د خالق جَلَّ جَلَالُهُ نافرمانی نه کيږي او نه د چا د حُقوقو په ادا کولو کښ هغه حياء رُکاوت جوړيږي. ”د الله تعالی نه حياء“ دا ده چه د هغه هيبت او جلال او د هغه يره په زړه کښ ساتي او د هر هغه کار نه ځان ساتي چه په هغې کښ د هغه د ناراضۍ انديښنه وي. حضرت سَيِّدُنَا شَهَابُ الدِّين سُهروردي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائي: ”د الله تعالی د عَظَمَت او جَلال د تعظيم د پاره خپل رُوح تَيَبُّوَل [يعني تابعدار ساتل] حياء ده.“ او د هُم دې قَبِيل (يعني قسم نه) د حضرت سَيِّدُنَا اِسْرَافِيل عَلَيْهِ السَّلَام حياء ده څنگه چه روايت کښ راغلي دي چه هغه د الله تعالی نه د حياء په وجه خپل ځان په خپلو وزرو کښ پټ

کړې دي. (مِرْقَاةُ الْمَفَاتِيح ج ۸ ص ۸۰۲ تحت الحديث ۵۰۷۱ دار الفکر بيروت)

د ټولو نه غټ حیاء دار اُمّتی

د حضرت سَيِّدنا عُثمانِ غني رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ حیاء هُم د هُم دې قِسم نه ده، څنگه چه د هغوئي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمان دې چه: ”زه په بنده کوټه غُسل کووم نو د الله تعالی نه د حیاء په وجه راټول شم. (ایضاً) ”ابن عَساکِر د حضرت سَيِّدنا أَبُو هُریره رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت کوي چه د دواړو جهانو سلطان صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائيلى دي: ”حیاء د ایمان نه ده او عُثمان رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ زما په اُمّت کښ د ټولو نه زیات حیاء کوونکې دې.“ (الْجَامِعُ الصَّغِيرُ لِلْسُّيُوطِي ص ۲۳۵، حدیث ۳۸۶۹ دار لکتاب العلمیة بیروت)

یا الهی! دے همیں بھی دولتِ شرم و حیا

حضرت عثمان غنیؓ با حیا کے واسطے

یا الهی! راکړې نعمتِ د شرم و حیا

په خاطر د عثمان غني حياء دار

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د حیاء دوه قِسمونه: فقیه أَبُو الْلیث سَمَرْقَنْدِي رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی: د حیاء دوه قِسمونه دي: ﴿۱﴾ د خلقو په معامله کښ حیاء ﴿۲﴾ د الله تعالی په معامله کښ حیاء.

د خلقو په معامله کښ د حیاء کولو مطلب دا دې چه ته خپل نظر د حرام کړو څیزونو نه بچ ساتي او د الله تعالی په معامله کښ د حیاء

کولو نه مُراد دا دې چه ته د هغه نِعْمَت او پيژنه او د هغه د نافرمانۍ کولو نه حياء کوه. (تَنْبِيهُ الْعَافِلِينَ ص ۲۵۸ پشاور)

فِطري او شرعي حياء

په فِطري او شرعي اعتبار هُم د حياء تقسيم شوې دې. فِطري حياء هغه ده کومه چه الله تعالی په هر نفس کښ پيدا کړي ده او دا پيدائشي طور په هر کس کښ وي او شرعي حياء دا ده چه بنده د الله تعالی نِعْمتونو ته او خپلو خطاگانو ته فکر اوکړي او [په زړه کښ] ملامته او شرمنده شي او د دې شرمندگۍ او د الله تعالی د يرې په وجه آئنده د گناهونو نه د بچ کيدو او د نيکۍ کولو کوشش کوي. عُلَماء فرمائي چه ”حياء يو داسې خُلق [عادت] دې چه هغه بدو کارونو پريښودو ته راغِب کول اوکړي او د حق دار په حق کښ د کمي کولو نه منع کول اوکړي.“ (مِرْقَاةُ الْبَفَائِيح ج ۸ ص ۸۰۰ تحت الحديث ۵۰۷۰)

په حياء کښ ټول اسلامي احکام پټ دي

د حياء په باره کښ دا هُم وئيلي شوي دي چه دا يو داسې خُلق [يعني عادت] دې چه په دې د اسلام مدار [يعني مرکز قائم] دې او د دې وجه دا ده چه د انسان افعال [يعني کارونه] دوه قِسمه دي (۱) د کومو [کارونو] نه چه حياء کوي (۲) د کومو [کارونو] نه چه حياء نه کوي. اولنې قِسم په حرام او مکروه مُشتمل دې او د هغې پريښودل

مشروع (يعني د شرعي موافق) دي. دويم قيسم په واجب، مستحب او مباح باندې مشتمل دې، په دې کښ د وړومبڼو دوو کول مشروع او د دريم کول جائز دي. دغسې دا حديث مبارک چه ”چه کله ته حياء نه کوي نو چه څه غواړې کوه.“ دې پينځه وارو احکامو ته شامل دې. (مرقاۃ المفاتيح ج ۸ ص ۸۰۲ تحت الحديث ۵۰۷۱)

د حياء احکام

حياء کله فرض او واجب وي لکه د يو حرام او ناجائزه کار نه حياء. کله مستحب وي لکه د مکروه تنزيهي نه د بچ کيدو حياء، او کله مباح (يعني چه د کوم کار کول او نه کول برابر وي) لکه د يو مباح شرعي کار کولو نه حياء. (نزهة القاري ج ۱، ص ۳۳)

د حياء د ماحول سره تعلق

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! په حياء پيدا کيدو کښ د ماحول او تربيت ډير عمل دخل دې. په حياء دار ماحول کښ د اوسيدو په صورت کښ حياء ښه پيدا کيږي او د بي حياء خلقو صحبت [د انسان] د زړه او سترگو پاکوالي ختم کړي او بي شرمه او بي حياء ئې کړي او انسان په بيشميره غير اخلاقي او ناجائزه کارونو کښ اخته شي ځکه چه هغه خو حياء وه چه د بدئ او گناهونو نه ئې منع کولو او چه حياء پاتې نه شوه نو اوس به ئې د بدو نه څه خيز

منع کوي؟ ډیر خلق داسې وي چه هغه د بدناملۍ د یرې نه د شرم محسوسولو په وجه گناهونه نه کوي خو چه څوک د نیک نامۍ او بدناملۍ پرواه نه کوي نو داسې بې حیاء خلق هره گناه کوي او د اخلاقیاتو د حدونو نه واورې او د بد اخلاقی میدان ته گوزشي او د انسانیّت خلاف کارونو کولو کښ هم څه شرم او حیاء نه محسوسوي.

خُلق اسلام

په اسلام کښ د حیاء ډیر زیات اهمیت دې. چنانچه په حدیث شریف کښ دي: ”بیشکه د هر یو دین یو خُلق دې او د اسلام خُلق حیاء ده.“ (سُنَنِ ابْنِ مَاجَه ج ۴ ص ۶۰۶ حدیث ۴۱۸۱ دارالمعرفه بیروت) یعنی د هر اُمت څه نه څه خاص خصلت وي چه هغه په نورو خصلتونو باندې غالب وي او د اسلام هغه خصلت حیاء ده ځکه چه حیاء یو داسې خُلق دې چه هغه د اخلاقي بنیګرو د تکمیل [یعني پوره کیدو] او د ایمان د مضبوطۍ باعث او د هغې علامت دې. چنانچه

د ایمان علامت [یعني نښه]

د حضرت سَيِّدُنَا أَبُو هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت دې چه رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائیلي دي: ”د ایمان د آویاؤ نه زیاتې شعبي (یعني علامات) دي او حیاء د ایمان یوه شعبه ده.“

(صحيح مُسلم ص ۳۹ حدیث ۳۵ دار ابن حزم بیروت)

حیاء د ایمان نه ده

په یو بل حدیث شریف کښ دي چه: ”حیاء د ایمان نه ده.“
 (مُسْنَدُ أَبِي يَعْلَى ج ۶ ص ۲۹۱ حدیث ۷۴۶۳ دار لکتاب العلمیة بیروت) یعنی څنگه چه ایمان
 د کفر کولو نه منع کول کوي هُم دغسې حیاء، حیاء دار [کس] د
 نافرمانو نه بچ کوي. په دې وجه مجازاً دې ته ”د ایمان نه“ وئیلې
 شوي ده. او د دې نور وَضاحت او تائید د حضرت سَيِّدُنَا ابْنِ عُمَر
 رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا د دې روایت نه کیږي: ”بیشکه حیاء او ایمان دواړه په
 خپل مینځ کښ یو ځای شوي دي نو چه کله یو اوچت کړې شي نو
 بل هُم اوچت کړې شي.“ (الْمُسْتَدْرَكُ لِمَا كَم ج ۱ ص ۱۷۶ حدیث ۶۶ دار المعرفة بیروت)

د کثرتِ حیاء نه منع مه کوئ

د حضرت سَيِّدُنَا ابْنِ عُمَر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا نه روایت دې چه سرکار
 نامدار د مدینې تاجدار صَلَّی اللَّهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم یو انصاري اولیدو: چه هغه
 خپل ورور ته د شرم و حیاء متعلّق نصیحت کولو (یعني د زیاتې حیاء
 نه ئې منع کولو) نو اوښي فرمائیل: ”دې پرېږده، بیشکه حیاء د ایمان
 نه ده.“ (سُنَنُ أَبِي دَاوُد ج ۴ ص ۳۳۱ حدیث ۴۷۹۵ دار حیاء التراث العربی بیروت)

خوږو خوږو اسلامي ورونو! معلومه شوه چه حیاء څومره زیاته
 وي ښه ده. چه کومه حیاء د کمزورۍ یا د احساس کمتری په وجه

نه وي بلکه د الله تعالى د یرې په وجه وي په هغې کښ یقیناً خپرونه او خپرونه دي. چنانچه

حياء خير او خير دي

د حضرت سیدنا عمران بن حصین رضی اللہ تعالیٰ عنہ نه روایت دې چې د الله تعالیٰ محبوب صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم فرمائیلي دي: ”حياء صرف خير راوړي.“ (صحیح مسلم ص ۴۰ حدیث ۳۷)

وسوسه: دلته دا وسوسه راتلې شي چه کله کله حياء انسان د حق خبرې کولو، د شرعي حکم معلومولو، د نیکی د دعوت ورکولو او انفرادي کوشش وغيره مدني کارونو نه منع کوي او دغسې بنده د خير نه محرومه پاتې شي نو بيا دې صرف خير خو رانوروا!

د وسوسې علاج: جواب دا دې چه په حدیث پاک کښ د حياء شرعي معنی (چه د هُم دې رسالې په صفحه نمبر ۷ تیره شوه) مُراد ده او حياء شرعي کله هُم د نیکو نه منع کول نه کوي بلکه د نیکی طرف ته نور راغب کول کوي. په اَبوداؤد شریف کښ دي: حياء ټوله خير (يعني صرف خير او خير) ده.“ (سُنَنُ أَبِي دَاؤُد ج ۴ ص ۳۳۱ حدیث ۴۷۹۶)

ناؤك د جينكو په ټولگي كښ

افسوس! ډیر زیات افسوس دې! پیغلې جینکې اوس د پردې نه او کور نه بهر وتلي دي او د مخلوط [يعني د هلکانو او جینکو د گډ وډ]

تعليم په سپيره والي کښ اخته شوي او د ”بوائے فريند“ [يعني د هلکانو د دوستۍ] په مصيبت کښ اخته شوي دي، دوئي ته چه تر څو په پرده کښ او کور کښ اوسيدل نصيب وو نو دا حياء دارې وې او اوس هُم چه کومې په پرده او کورونو کښ اوسيري هغه به **اِنْ شَاءَ اللّٰه** تعالیٰ حياء دارې وي. افسوس! حالات بالکل بدل شوي دي، اوس اکثر بې واده جينکۍ په ودونو کښ گډيري او د جوړې او واده په رسمونو وغيره کښ بې باکي او بې حياي کوي، په ځينې قومونو کښ دا رواج دې چه ناوځ [يعني د واده هلك] د نکاح نه پس او د ناوې د راوستلو نه مخکښ د نامحرمه [يعني د چا نه چه پرده ضروري ده د هغه] زنانو گنډې ته ورشي او هغوئي د ناوځ سره مستي او توقې تقالې او خنداگانې کوي، دا سراسر ناجائزه او حرام او جهنم ته بوتلونکې کار دې. غرض دا چه د نن صبا فيشن کښ اخته جينکو د افعالو او اقوالو په هر شان د حياء خادر شلولې او تار تار کړې دې.

غيرت لارو

شرعي مسئله ده چه ”که د نکاح وکیل د بې واده جينۍ نه د نکاح په وخت کښ اجازت اخلي او هغه (د شرم په وجه) خاموشه پاتې شي نو دا به اذن [يعني اجازت] منلې شي. (دُرُ مُختار ج ۴ ص ۱۵۵، ۱۵۶ دار المعرفة بيروت) د دې نه دا معلومه شوه چه د پخواني دَوَر جينکو به

داسي ڪول ڇڪه خو زمونڙه فقهاڻي ڪرامو رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰي دا مسئلہ ليکي ده. مگر اوس خو جيئڪي په خپله ڇله ”واده واده“ يادوي بلڪه د نامحرمو په مخڪنن هم د واده تڏڪري ڪولو باندې نه شرميري. تاسو پڇيله اوواڻي چه هغه ماشومان ڪوم چه د مور او پلار په څنگ ڪنن ناست وي او په تي وي او انٽرنيٽ وغيره باندې فلمونه او ڊرامې، او د گڊا او سندرو بي حياءِ نظاري او د ٻڻڻو او سږو ڪنده ڪنده نڀري ڪوري، آيا په هغوئي ڪنن به شرم او حياءِ پيدا شي؟ آيا د هغوئي په باره ڪنن دا اميد ڪيدي شي چه هغوئي چه غٻ شي نو د معاشرې حياءِ دار او باڪرداره خلق به جوڙ شي؟

نازڪي شيشي

اعلحضرت، امام اهل سنت، مُجَدِّدِ دِين و مِلَّت حضرت مولانا الحاج الحافظ القاري شاه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰي عَلَيْه فرمائي: ”جينڪو ته د سورة يوسف تفسير مه وائي بلڪه د سورة نور تفسير ورته وائي ڇڪه چه په سورة يوسف ڪنن د يوې ٻڻڻي د مکر ذکر دي او نازڪي شيشي په وڙوڪي شان گزار ماتيڙي.“ (فتاوى رضويّه، ج ۲۴ ص ۵۵، ملخصاً)

د خور لور خيال د مخڪنن نه سائي.....

افسوس! ڪرورونه ڄڻ افسوس! ڇا ته چه د سورة يوسف تفسير لوستل منع دي نن صبا هم هغه جينڪي د ياراني قيصي، غير اخلاقي

افسانې او د عشق او فسق نه ډك مضمونونه لولي او ځينې به ئې ليكي هُم، بيهوده غزلې او سندرې اوري او وائي. په ټي وي، انټرنېټ وغيره فلمونه ډرامې او معلومه نه ده چه څه څه گوري (او د چا نه چه حياء بالكل رخصت شوي وي نو هغه) په هغې كښ كار هُم كوي. فلمونه او ډرامې د عشقيه نظارو نه ډك وي. مور او پلار مخكښ د خپل اولاد خيال نه ساتي او بيا چه كله كومه يوه جينئ په خپله خوبه د چا سره "نسبت" قائم كړي نو بيا ئې مور او پلار حيران پاتې شي او ژړا فرياد كوي. كوم پلار چه خپله لور كالج ته ليري يا ئې د فلمونو ډرامو كتلو نه منع كوي نو غالباً دا د هغوئ دنياوي سزا وي، او شائد چه اوبه د سره تيرې وي، اوس كه د هغې په خواهش كښ ركاوټ اچول غواړي نو معامله خودكشئ يا قتل ته هُم رسيدې شي!

مولانا صاحب مجرم څوك دي؟

ما ته په مگه مگرمه كښ چا د يوې ځان بربادوونكې جينئ خط د لوستلو د پاره راكړو چه په هغې كښ څه داسې مضمون وو: زمونږ په كور كښ ټي وي د مخكښ نه موجود وو. زمونږ پلار ته څه پيسې په لاس ورغلې نو دښ آيتينا ئې هُم راوړله، مونږه د ملكي فلمونو سره سره غير ملكي فلمونه كتل هُم شروع كړل. زمونږ د سكول يوې ملكرې ما ته يوه ورځ اووئيل چه: كه فلانكې

چینل اولگوڤی نو د سیکس اپیل [یعنی د بی حیائی د] نظارو کتلو مزې به واخلي. یو ځله زه په کور کښ یواځې ووم نو هغه چینل مې چالو کړو د ”جنسیاتو“ [یعنی د ښځو او د سپرد بی حیائی] مختلفې نظارې مې چه اوکتلې نو د جنسي خواهش په وجه بی قابو شوم او دومره بی تابه شوم چه د کور نه بهر اوتلم، اِتِّفاقاً مې یو موټر په خوا راغې چه هغه یو ځلمي هلك چلولو، په موټر کښ د هغه سره بل څوک نه وو، ما هغه ته اشاره اوکړه نو هغه زه د ځان سره کښینولم..... تر دې چه ما د هغه سره ”مخ تور“ کړو. زه باکړه (یعنی پاکه) پاتې نه شوم، په تندي مې تور داغ اولگیدو، زه برباده شوم! مولانا صاحب! اوس تاسو اووایې چه مُجْرِم څوک دې؟ زه پخپله که زما پلار، چا چه مخکښ کور ته ټي وي راوړو او بیا ئې دِش آینتینا هُم اولگوله.

دل کے پھولے جل اٹھے سینے کے داغ سے

اس گھر کو آگ لگ گئی گھر کے چراغ سے

د شعر مفهوم: یعنی دا کور د خپل کور د کس د لاسه برباد شو.

د جَنَّت نه محروم

کوم خلق چه د قدرت لرلو باوجود خپلې ښځې او محارمې د بی پردگۍ نه نه منع کوي هغه دَيُّوثان دي، د رَحْمَتِ عَالَمِ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

د عبرت نه ډک فرمان دې: **ثَلَاثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مُدْمِنْ**
الْخَمْرِ وَالْعَاقَى وَالَّذِي يُقَرُّ فِي أَهْلِهِ الْخَبَثُ (مُسْتَدَامَام أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، ج ۲
 ص ۳۵۱ حديث ۵۳۷۲ دارالفکر بيروت) يعني درې [قسمه] کسان دي چه په هغوئي
 الله تعالى جَنَّتْ حرام کړې دې يو خو هغه کس څوک چه هميشه
 شراب څښي، دوئم هغه کس څوک چه د خپل مور او پلار نافرماني
 اوکړي، او دريم هغه دَيُّوټ (يعني بې حياء) څوک چه په خپل کور والو
 کښ د بې غيرتۍ کارونه برقرار اوساتي.

دَيُّوټ څه ته وايي

مُقَسِّرِ شَهِير حَكِيمُ الْأُمّتِ حضرت مُفْتِي احمد يار خان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ
 د دې حديث ډاک د الفاظو يعني ”هغه دَيُّوټ (يعني بې حياء) څوک چه
 په خپل کور والو کښ د بې غيرتۍ کارونه برقرار اوساتي“ نه لاندې
 فرمائي: ځينې شارحين فرمائي چه دلته د خَبَث نه مُراد زنا او د زنا
 اسباب دي يعني څوک چه خپله ښځه او پچي د زنا يا د بې حيايې،
 بې پردگۍ، د غيرو سړو سره د اختلاط [يعني د يو ځای ناستې ولاړې]،
 په بازارونو کښ په زينت [يعني په ډول سينگار] کښ گرځيدلو او د بې
 حيايې په سندرو او گډا وغيره اوويني او د قدرت لرلو باوجود ئې نه
 منع کوي هغه بې حياء او دَيُّوټ دې. (مِرَاقَة ج ۵ ص ۳۳۷ ضياء القرآن پبلي کيشنز
 مرکز الاولياء لاهور) معلومه شوه چه د قدرت لرلو باوجود خپله ښځه،

مور، خويندې او پيغلې لونږه وغيره په لارو کوڅو او بازارونو او مارکيتونو، او مخلوط [يعني د ښځو او سړو د گډوډو] د سيل ځايونو کښ بې پرده گرځيدو، د نامحرمه گاونډيانو، نا محرمه خپلوانو، نامحرمه نوکرانو، څوکيدارانو او ډرائيورانو سره د آزادۍ او بې پردگۍ نه نه منع کونکي سخت بې وقوفه، بې حياء، دښمنان، د جنت نه محرومه او د جهنم حقداران دي. اعلحضرت، امام اهلسنت، مجدد دين و ملت مولانا شاه **امام احمد رضا خان** رحمۃ اللہ علیہ فرمائي: ”دښمن سخت اخبت فاسق (دې) او په فاسق معين پسې نمونځ کول مکروه تحریمي، هغه امام جوړول حلال نه دي او په هغه پسې نمونځ کول گناه، او که [ورپسې] اوښې کړو نو راگرځول واجب [دي].“ **(فتاویٰ رضویہ، ج. ۶، ص ۵۸۳)** که سړې ئې د خپل حیثیت مطابق منع کوي او هغه ئې نه مني نو په دې صورت کښ په هغه څه الزام نشته او نه هغه دښمن دي.

د زنانو د اصلاح طريقه

حتی الامکان [يعني چه خومره کيدې شي] د بې پردگۍ وغيره نه د ښځې منع کړې شي، خو د حکمت عملۍ سره، چرې داسې اونشي چه تاسو په خپله ښځه يا مور يا خويندو باندې داسې سختي اوکړئ چه د هغې په وجه د کور امن برباد شي. ضرورتاً ورته زما د بيان

کيسٽي واوروي ٻه کومو کنبن چه د پردي تذکړه ده. د مکتبۃ البدينه چاپ شوې بهار شريعت حصه ۱۶ د صفحه ۸۰ نه د ۹۲ پوري ٻه هغوئي لوستل يا ورته اورول ډير زيات فائده مند دي. د هغوئي د پاره به سوي زړه دُعا هُم کوي. خپل ځان او د کور کسان د هرې گناه نه د بچ کولو فکر پيدا کړي او کوشش هُم جاري ساتي. د سپاره ۲۸ د سُورۃ التَّحْرِيم په شپږم آيت کریمه کنب د الله تَبَارَكَ وَتَعَالٰی ارشاد دي:

(پ ۲۸: سُورۃ التَّحْرِيم)

مفهوم ترجمه کنز الایمان: اے ایمان والو
خپل ځانونه او د خپل کور کسان د
هغه اور نه بچ کړي چه د هغې
خشاک انسانان او کانږي دي.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ
وَ أَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ
وَ الْحِجَارَةُ. (پ ۲۸ التحريم ۶)

د رحمت عالم صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان مبارک دي: ”كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ“ (صحيح البخاري ج ۱ ص ۳۰۹ حديث ۸۹۳ دار الكتب العلمية بيروت) يعني ”تاسو ټول د خپل تعلق لرونکو [يعني ماتحتو] سردار او حاکم ئي او د حاکم نه به د قيامت په ورځ د هغه د رَعِيَّت په باره کنبن تپوس کيږي.“ د دې حديث پاک نه لاندې شارح بخاري حضرت علامه مولانا مفتي محمد شريف الحق امجدي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِ فرمائي: مُراد دا دي چه څوک د چا په نگهباني [يعني پالنه، ساتنه] کنب وي. دغسې عوام

د سلطان [يعني بادشاه] او حاکم، اولاد د مور او پلار، شاگردان د اُستازانو، مُريدان د پير رعايا وي. هُم دغسې کوم مال چه بنځي يا اولاد يا نوکر ته حواله کړې شوې وي، د هغې حفاظت په هغوئي واجب دې. دا ياد ساتئ چه په ”نگهبانئ“ [يعني حفاظت] کښ دا هُم شامل دي چه رعايا په گناهونو کښ اخته نه شي.

(نُزْهُةُ الْقَارِي ج ۲ ص ۵۳۰)

په واده کښ گډا او سندري

نه پوهيږو چه د دې خرابې شوې معاشرې مخ د الله جَلَّ جَلَالُهُ او د هغه د محبوب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمانبردارئ طرف ته څنگه واړولې شي او [دا معاشره] چه په منډه منډه د جَهَنَّمَ طرف ته روانه ده دا په څه طريقه د جَنَّت په طرف روانه کړې شي! آه! آه! آه! داسې دَوَر راغلې دې لکه هر يو چه مَعَاذَ اللهِ جَهَنَّمَ ته د غورزیدلو د پاره د بل نه مخکښ کيږي، څنگه چه د ودونو حال دې يعني چه د چا سره پيسې کمې وي نو هغه صرف په فِلمي سندرو غږولو گزاره کوي او د چا سره چه رقم لږ زيات وي هغه د واده د بې حيايې نه د ډک محفل مووي هُم جوړوي او د دې نه هُم د زياتو پيسو والا د فنکشن (Function) اهتِمام هُم کوي او په هغې کښ بنځي او نر د موسيقي په سازونو او د ډول په درزا گډيږي او سندري وايي، تماشايانو هُم

ښه شور راوستې وي او بيهوده نعرې وهي او د پاسه پرې په بق بق خاندې او په زوره زوره لاسونه پرېکوي او شپيلې وهي. د داسې حرکتونو نه هم دا معلومېږي لکه د شرم او حیاء ماده چه بالکل ختمه شوي وي، که کورني معاملات وي او که اجتماعي بنياديانې وي، که محله وي او که بازار وي په هر ځای کېن شرم و حیاء ختمه شوي ده او بې حیائی په ترقی ده، چه چا ته گورې هغه د بې حیائی شوقی معلومېږي.

کورنۍ بې حیا گانې

لږ سوچ او کړۍ که ستاسو د کور د دروازې مخې ته څوک ځلمې هلك او پیغله جینۍ په خپل مینځ کېن څه د بې حیائی حرکتونه کوي نو شاید چه تاسو به شور جوړ کړۍ چه دا څه بې حیائی کوۍ بلکه د وهلو د پاره به پرې ورمندې کړۍ! په دې کېن هیڅ شک نشته چه په دغه وخت کېن ستاسو دا غصه د حیاء په وجه ده. خو چه کله تاسو په خپل کور کېن ټي وي چالو کړۍ او په هغې کېن هلك او جینۍ گډېږي، یو بل ته اشارې کوي د یو بل بدن ته لاس لگوي نو په هغه وخت کېن ستاسو غیرت کوم طرف ته لاړ شي؟ د خدائے جل جلاله د پاره لږ سوچ او کړۍ! آیا دا د بې حیائی منظر نه وي؟ دا ستاسو څنگه غلط منطق دې چه کوم کار ستاسو د کور نه بهر

کيدو هڻي ته خو تاسو بي حياتي وئيله او احتجاج مو پري اوکرو او يقيناً هُم هغه کار ستاسو په کور کښ دننه ستاسو د لونږو او هنځيانډو په موجودگي کښ د تي وي په اسکرين باندې کيږي نو اوس لکه چه بي حياتي نه ده! ستاسو په مخکښ هلک او جيني د يو بل په لاسو کښ لاس ورکړي دي او گډيږي او تاسو ورته سترگي بځي کړي دي او د مزي سره گوري! او [د گډا د فن ئي] صفت هُم کوي! آخر دغسي به د الله تعاليٰ قهر او غضب ته تر څو پوري دعوت ورکوي؟

کرلے توبہ رب کی رحمت ہے بڑی

قبر میں ورنہ سزا ہوگی کڑی

اوکړه توبه، دې د الله غټ رحمت

گني قبر کښ به پښښ شي درته غټ رحمت

ذرائع ابلاغ [يعني ميديا]

افسوس! ذرائع ابلاغ (يعني ميديا) مثلاً ريډيو، د تي وي مختلفي چينلي او کنټر شمير رسالې او اخبارونه په بي حياتي عام کولو کښ مصروفه دي او د دې په وجه زمونږه معاشره په تيزي سره د فحاشي، غرياني او بي حياتي اور ته روانه ده او د دې په وجه خاص طور نوې نسل په اخلاقي گمراهي او ډيره زياته بد عملي کښ اخته

کيږي. د فلمونو، ډرامو، سندرو، بيهوده فنکشنو رواج تيزيږي. اکثر کورونو نه سينماگانې او اکثرو مجالسو نه ډکړې خانې جوړې شوي دي او معامله صرف د دې حده پورې نه ده بلکه اوس خو ايمان ته هم سختې خطرې پيښې دي ځکه چه د شيطان په مشوره کفارو بد کړدارو په سندرو کښ د کُفر په گلماتو داسې زهر گډ کړي دي چه هغه په شوق اوريدل او وئيل کُفر دې.

د کُفر په سندرو د معلوماتو حاصلولو او د هغې نه د توبه کولو او د تجديد ايمان [يعني د ايمان تازه کولو] د طريقې زده کولو د پاره زما د بيان کيسټ په نوم د ”گانوں کے ۳۵ کُفریہ اشعار“ د مکتبۃ الهدينه نه حاصل کړې او واورې. دا بيان د رسالې په صورت کښ هم راغلې دې، صرف په څلور روپۍ هديه ئې د مکتبۃ الهدينه نه حاصله کړې او اولولې، بلکه په زيات شمير کښ ئې هديه کړې او تقسيم ئې کړې او ثوابونه اوگتۍ.

د رسولانو ﷺ څلور سُنْتونه

د نبیانو سردار ﷺ فرمائي: ”څلور څيزونه د رسولانو ﷺ د سُنْتو نه دي: ﴿۱﴾ عطر لگول ﴿۲﴾ نیکاح کول ﴿۳﴾ مسواک کول او ﴿۴﴾ حياء کول.“

(مُسْتَدِرَامَر أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، ج ۹ ص ۱۴۷، ۱۴۸، حدیث ۲۳۶۴۱)

بې حياء ته نيك نه شي وئيلې

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! يقيناً هر رسول، هر نبي او هر ولي [ضرور ضرور] حياء دار وي. د الله تعالى د مقبولو بندگانو په باره كېن د بې حياءئې تصوّر هُم نه شي كيدې او څوك چه بې حياء دې هغه د ”نيك بنده“ گنړلو حقدار نه دې. د تره لونږو، د ترور لونږو، د ماما لونږو، او خپلې چاچې، مامې، ورندار، د گاونډ نا محرمه بنځو او نورو نا محرمه بنځو ته ارادتاً كتلو والا، د هغوئې سره په آزادئ خبرې كولو والا، فلمونه او ډرامې كتلو والا، سندرې او سازونه اوريدلو والا، فُحش كلامي [يعني گنده خبرې] كولو والا او كنزېلې كولو والا [يا په دې كارونو كېن يو كار هُم كولو والا] صرف بې حياء نه بلكه د بې حياءُ سردار دې. اكر كه هغه حافظ، قاري، قائمُ الَّيْل و صَائِمُ الدَّهْرِ يعني ټوله شپه عبادت كوونكې او ټول كال روژې نيولو والا وي. د هغه دا اعمال كول په خپل ځائ خو د هغې سره د بې حياءئې كارونو كولو د هغه د حياء صِفَت او د نيك كيدو خَصْلَت ختم كړو. او نن صبا د دې نظارې هُم عامې دي. ښه ښائسته مذهبي وضع اختياروونكي بيشميره خلق هُم په دې مرض كېن اخته دي. يعني د گيرې والا، [د سُنَّت مطابق] رُلْفې پريښودلو والا، عِمَامه [يعني پټكې] شريف په سر كولو والا، د سُنَّت مطابق لباس اغوستلو والا

بلکه ځینې خو د ښه مبلّغ کیدو باوجود هم د حیاء په معامله کښ سراسر محرومه وي. او د لیور او ورندار د پردې په معامله کښ قطعاً بې پرواهي کوي او د جهنم حقدار جوړېږي. داسې ”نیک ښکاریدو والا“ خلق که یو درد لرونکې کس پوهه هم کړي نو په یو غوږ ئې واوري او په بل غوږ ئې اوباسي. چه کله د هغوئ د آزادئ ساتونکو دوستانو سره د گپ شپ محفلونه لږیدلي وي نو دوئ بې وجه د ودونو او د اخلاقو د حد نه پریوتې شهوت افزا بیشمیره خبرې کوي، ستا واده، زما واده، د فلانکي واده وغیره د دې ناپاکو محفلونو موضوعات وي او [د خبرو او لاسو وغیره] په اشارو د داسې خبرو نه خوندونه اخلي چه که څوک حیاء دار وي نو هغه به د شرمه په زمکه ننوځي.

د نفلي عبادت نه افضل عمل

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! داسې خلق څومره غټ بدنصیبه او محرومه دي څوک چه نفلي عبادتونه او ریاضتونه [یعني کوششونه] کوي، د فرض نه علاوه نفلي نمونځونه هم کوي، نفلي روژې هم نیسي خو سندرې او سازونه اوریدل، غیر محرمه ښځو ته کتل او امردو (یعنې بې گیرې ښکي هلکانو) ته په بد نظر کتلو په شان د بې حیائي کارونه نه پریږدي. یاد ساتئ! د زرگاؤ کلونو نفلي نمونځونو،

نفلي روڙو، د ڪروڙاڙو او اربونو روپو د نفلي خيراتونو، د ڊيرو نفلي حجونو او عمرو ڪولو د سعادت حاصلولو په ځاي صرف د يوې ”صغيره گناه“ نه بچ ڪيدل افضل دي. ځكه ڇه د ڪروڙاڙو نفلي ڪارونو په پريښودلو باندې هم د قيامت په ورځ د عذاب هيڅ وعيد نشته خو د گناه صغيره نه بچ ڪيدل واجب دي او د دې په ڪولو باندې د قيامت په ورځ مؤاخذه [يعني نيول] او د سزا حقداري شته دي.

د ټولو نه بد

د بد صحبت او گنده ماحول شوقيان ځيني نادانه خلق معاذ الله **عَزَّوَجَلَّ** د ڪور پټې خبرې او د ښځې او د خاوند پټ معاملات هم خپلو بې حياء دوستانو ته بيانوي! يو حديث پاك واورئ او عبرت حاصل ڪړئ. د حضرت سَيِّدُنَا أَبُو سَعِيد خُدري **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** نه روايت دي ڇه: د شرم و حياء سردار خوږ نبي سرکار **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ارشاد فرمائيلې دي: بيشكه د الله تعالی په نزد په ورځ د قيامت د مرتبې په اعتبار د ټولو نه بد هغه کس دي څو ځه د خپلې ښځې خوا ته راشي او ښځه د هغه خوا ته راشي بيا هغه د خپلې ښځې رازونه (خلقو ته) ښکاره ڪړي. “ (صحیح مُسْلِم ص ۷۵۳ حدیث ۱۴۳۷)

د حياء کولو حق

د حضرت سَيِّدُنَا عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دې چه
حُضُورِ اَكْرَم صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم صحابه کرامو عَلَیْهِمُ الرِّضْوَان ته او فرمائيل: د
اللّٰه تعالی نه حياء کوي څنگه چه د حياء کولو حق دې. “سَيِّدُنَا
عَبْدُ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائي چه مونږه عرض او کړو: ”مونږه
د اللّٰه تعالی نه حياء کوو او ټول ثناء صِفَتِ اللّٰه لره دي.“ ارشاد ئې
او فرمائيلو: دا نه، بلکه د اللّٰه تَبَارَكَ وَتَعَالَى نه د کَمَا حَقُّهُ [يعني څنگه چه
حق دې دهغه] حياء کولو معنی دا ده چه د سر او په سر کښ چه
خومره اندامونه دي د هغې او د خيټې او خيټه چه خومره اندامونو
گيره کړي ده د هغې حفاظت او کړي او مرگ او د مړ کيدو نه پس
[د بدن] رږيدل، سخا کيدل ياد کړي. او آخرت غوښتونکې د دُنْيا
زَيِّب او زينت [يعني ښکلا او ښنگار] پرېږدي نو چا چه داسې او کړل
هغه د اللّٰه تعالی نه د شرميدلو حق ادا کړو.“

(مُسْنَدُ اِمَامِ أَحْمَد بِنِ حَنْبَلٍ، ج ۲ ص ۳۳ حديث ۳۶۷۱)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! مونږ ته پکار دي چه د بدن ټولو
اندامونو ته د حياء عادت ورکړو او د گناهونو نه ځان اوساتو.
اندامونه د گناهونو نه د بچ کولو په باره کښ يو څو مَدَنِي گُلونه
وړاندې کووم:

د سر حياء

سر د گناهونو نه بچ کول دا دي چه د بدو خيالانو، گنده سوچونو او د کوم يو مسلمان په باره کښ د بدگمانۍ وغيره نه ډډه (يعني پرهيز) اوکړې شي. او د سر اندامونه لکه شونډې، ژبه، غوږونه او سترگې وغيره هم د گناهونو نه اوساتلې شي.

د ژبې حياء

ژبه د بدۍ نه بچ ساتل او د بدو خبرو او د بې حيايۍ د خبرو نه هر وخت پرهيز کول پکار دي، او ياد ساتئ! خپل ورور [يعني مسلمان] ته کنزله کول گناه ده او د بې حيايۍ خبرې کولو والا بدنصبيه باندې جنت حرام دې. چنانچه

جنت حرام دې: حُضُور تاجدارِ رسالت صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمايلي دي: ”په هغه کس جنت حرام دې څوک چه د فحش کوئي (يعني د بې حيايۍ د خبرې) نه کار اخلي.“

(الْجَامِعُ الصَّغِيرُ لِلشُّيُوعِي ص ۲۲۱ حديث ۳۶۴۸ دارالکتب العلميه بيروت)

دوزخيان هم بيزاره: منقول دي چه څلور قسمه دوزخيان کوم چه به د خوټکيدلو اوبو او د اور د مينځه منډې رامنډې وهي او وئيل و ئُتُور (يعني هلاکت) به غواړي. په هغوئي کښ يو هغه کس چه د هغه

د ځلې نه به وینې او نوونه بهیري. دوزخیان به وائي: ”په دې بدبخته څه اوشو زموږه په تکلیف کښ اضافه کوي؟“ او به وئیل شي: دا بدبخته به د خبیثې او بدې خبرې طرف ته متوجه کیدو او د هغې نه به ئې خوند اخستلو لکه د جماع [يعني د کوروالي] د خبرو نه.“

(اتحاف السادة للزبيدي ج ۹ ص ۱۸۷ دار لکتاب العلمیة بیروت)

د سیدنا شعیب بن ابي سعید رضی الله تعالی عنه نه روایت دې، فرمائي: ”خوک چه د بې حیائي د خبرو نه خوند اخلي، په ورځ د قیامت به د هغه د ځلې نه نوونه او وینې جاري وي.“ (ایضاً ص ۱۸۸)

د سپي په شکل کښ

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د شهوت د پوره کولو د پاره زما واده، ستا واده وئیلو کښ د بې شرمۍ خبرې کولو والا او د ډرامو شوقیان، په وي سي آر [او انټرنیټ وغیره] باندې گنده فلمونه کتلو والا، سینماگانو ته تللو والا او ځان سره فلمي سندرې وئیلو والا د دې بیان شوي حدیث نه د عبرت درس واخلي. یاد ساتئ! حضرت سیدنا ابراهیم بن میسره رحمة الله تعالی علیه فرمائي: ”فحش کلامي (يعني د بې حیائي خبرې) کولو والا به د قیامت په ورځ د سپي په شکل کښ راځي.“ (اتحاف السادة للزبيدي ج ۹ ص ۱۹۰)

مُفَسِّرِ شَهِيرِ حَكِيمِ الْأُمَّتِ حضرت مُفَتِي احمد يار خان رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْه
فرمائي: ياد ساتي ڇه ٽول انسانان به د قبرونو نه په انساني شڪلونو
کښ پاڅي بيا ڇه محشر ته اورسي نو د ځينو صورتونه به وران شي.

(مِرَاقَة ج ۶ ص ۶۶۰)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! انسان اکثر د عَزَّوَجَلَّ خَلْقو په
مُخَكَّنښ د بې حيائي د خبرو کولو نه شرم محسوسوي خو افسوس! په
کروږونو افسوس! ڇه د بې حيائي خبرو کولو وخت کښ دا احساس
نه لري ڇه مُعَزَّر ترين [يعني د هر چا نه عَزَّوَجَلَّ] رَبُّ الْعَالَمِينَ جَلَّ جَلَالُه هر څه
اوري. چنانچه

الله تعالٰي ټولي خبرې اوري

حضرت سَيِّدُنَا ډِشَر حافي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْه به ډيرې کمې خبرې کولې او
دوستانو ته به ئې فرمائيل: تاسو سوچ خو اوکړئ ڇه په خپلو اعمال
نامو کښ څه ليکئ! دا به ستاسو د رب په مُخَكَّنښ لوستلې کيږي، نو
څوک ڇه قبيح (يعني شرمناکې) خبرې کوي په هغه افسوس دې، که
خپل دوست ته څه ليکئ او کله په هغې کښ بد الفاظ اوليکئ نو
بيشکه دا ستاسو د حياء د کمۍ په وجه دي. نو د خپل رب سره
داسې معامله کول به څومره بده [خبره] وي (يعني ڇه کله په اعمال نامه

کښ د بې حيائي خبرې وي) (تَنْبِيْهُ الْمُغْتَرِبِينَ ص ۲۲۸ دار البشائر بيروت)

د ايمان دوه شعبي: د سرکارِ مدينه صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمانِ عاليشان دې: **الْحَيَاءُ وَالْعِي شُعْبَتَانِ مِنَ الْإِيْمَانِ وَالْبَذَاءُ وَالْبَيَانُ شُعْبَتَانِ مِنَ النِّفَاقِ**. (سُنَنُ التِّرْمِذِي، ج ۳ ص ۴۱۴ حدیث ۲۰۳۴) ترجمه: حياء او کم گوئي [يعني کمې خبرې کول] د ايمان دوه شعبي دي او فحش وئيل [يعني گنده خبرې کول] او زياتې خبرې کول د نفاق دوه شعبي دي. مُفسِّر شہير حَكِيمُ الْأُمّت حضرت مُفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْہِ د دې حديث پاك د دې حصّي ”زياتي خبرې کول“ په شرح کښ فرمائي: يعني هره خبره بي خطر د خلې نه ويستل د منافق نښه ده. زياتې خبرې کولو والا گناهونه هُم زيات کوي يعني آتيا فيصده گناهونه د ژبې نه کيږي. (مِرْآة الْمُنَاجِيح ج ۶ ص ۴۳۰)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! پخواني زنانه خو به دومره حياء دارې وې چه د خپل خاوند په نوم اخستو به هُم شرميدلې او د بچو پلار وغيره به ئې وئيلو. او اوس خو په بې پرواهۍ سره وائي چه ”زما خاوند“ ”زما هزبيند“ (Husband) [وغيره]. او سړي هُم د بچو د مور په ځاي ”زما ښځه“ ”زما وائف“ ”زما کډه“ [وغيره] وائي، او د خپلو بچو ماما خلقوته د ښودلو هُم ډير شوق لري، اگرکه هغه ئې د تره يا د ترور يا د ماما ځوي وي خو چه چاته ئې تعارف کوي نو بې ضرورته ورته ”اوبښې“ وائي. غالباً د نفس د خوند د پاره به داسې

وئيل كيږي. كوشش كوي چه مُهَذَّب [يعني د ادب] الفاظ مو په ژبه راځي، او د ضرورت په وخت كښ د ښځې يا خاوند وغيره په نوم خپلوي ښكاره كولو كښ باك هم نشته.

د سترگو حياء

خوږو خوږو اسلامي ورونړو! د سر په اندامونو كښ سترگې هم شاملې دي، دا هم د بدنظري او د كومو څيزونو طرف ته كتل چه شرعاً ناجائزه دي، د هغې نه ساتل ډير سخت ضروري او د حياء تقاضه ده. حضرت سَيِّدنا سلمان فارسي رضي الله تعالى عنه فرمائي: چه زه مړ شم او بيا ژوندې شم، بيا مړ شم بيا ژوندې شم، بيا مړ شم بيا ژوندې شم نو بيا هم زما په نزد دا د دې نه بهتره ده چه زه د چا ستر (يعني شرمگاه) اووينم يا څوك زما ستر اوويني.

(تَنْبِيْهُ الْعَافِلِيْنَ ص ۲۵۸ دار لکتاب العربي بيروت)

فاسق څوك؟ د يو دانا [يعني هوښيار] نه تپوس او كړې شو چه فاسق څوك دې؟ اوئې فرمائيل: ”فاسق هغه دې څوك چه خپل نظر د خلقو د دروازو او د هغوئ د سترونو (يعني د پردې د ځايونو) نه نه ساتي.“ (ايضاً)

ملعون دي

د حضرت سيّدنا حسن بصري رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ نه روايت دي چه: د رسول اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم د عبرت نه ډک ارشاد دي: د الله تبارک و تعالیٰ لعنت د وي په کتونکي باندې او په هغه، چا ته چه اوکتلې شي. (شُعَبُ الْإِيمَانِ لِلْبَيْهَقِيِّ ج ۶ ص ۱۶۲ حدیث ۷۷۸۸ دار لکتب العلمیة بیروت) مُفسِّرِ شَهِیر حَکِیم الْأُمّت حضرت مفتي احمد یار خان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ د دي حديث پاک نه لاندې ليکي: مطلب دا چه کوم سړې اجنبیه زنانه [يعني د چا چه ترې پرده وي هغې] ته قصداً [يعني إرادتاً] بې ضرورته [يعني د شرعي اجازت نه بغير] اوگوري په هغه هُم لعنت دي او کومه زنانه چه قصداً بې ضرورته [يعني د شرعي اجازت نه بغير] غير سړي [يعني د چا نه ئې چه پرده وي هغه] ته خپل ځان ښکاره کړي په هغې هُم لعنت، غرض دا چه په دي کښ به درې قیدونه لگيږي، غيرې زنانه [يعني د چا چه ترې پرده وي هغې] ته کتل، بې ضرورته [يعني د شرعي اجازت نه بغير] کتل، قصداً [يعني إرادتاً] کتل. (مِرَاقَة ج ۵ ص ۲۴) د سرکارِ مدينه صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم ارشاد دي: خپل ورون مه خلاصوه [يعني مه ښکاره کوه] او د چا ورون ته مه گوره، که هغه ژوندې وي او که مړ.

(سُنَنِ أَبِي دَاوُد ج ۳ ص ۲۶۳ حدیث ۳۱۴۰)

په جانگي کښ لوييدلو والا، په کوم ځای کښ چه په ښکاره ورنونو ورزش کيږي داسې باډي بلډنگ کلب ته تللو والا، په ښکاره ورنونو گشتي او کبډي وغيره کولو [او کتلو] والا، په سوئمنگ پول او د سمندر په غاړه (په نيکر، جانگي او نيم برېښ لباس کښ) لامبلو والا او د هغوئي بې سترئ ته کتلو والا د دې روايت نه ډير عبرت حاصل کړي او فوراً د توبه اوکړي او دا بې پردگي او بدنظري د پرېږدي، په سوئمنگ پول کښ، د سمندر په غاړه او په نهر کښ لامبلو وخت کښ د پاڅامي [يا پرتوک] د پاسه د پيږې کپړې لنگ يا څه رنگينه پيږه کپړه که د نامه نه واخله د زنگونو سره د بدن نه راتاؤ کړې شي نو د بې سترئ نه بچ کيدل کيدې شي.

د پردې اهتمام

د حضرت سَيِّدُنَا يعلیٰ رحمۃ الله تعالیٰ عنہ نه روايت دې چه د الله جل جلالہ حبيب صلی الله تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم يو کس په ميدان کښ بې پرده په لامبلو اوليدو نو حُضُور صلی الله تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم په منبر باندې تشریف فرما شو د الله تعالیٰ د حمد و ثناء نه پس ئې او فرمائيل: ”بیشکه الله تعالیٰ حياء او پرده خوښوي نو چه کله په تاسو کښ څوک غُسل کوي نو هغه له پرده لارمه ده. (سُنَنِ ابی داؤد ج ۴ ص ۵۶ حديث ۴۰۱۲)

عام حمام: حضرت سَيِّدُنَا حَسَنَ بَصْرِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ فرمائي: ”حمام ته داخليل صحيح نه دي خود دوو ڄادرو سره، يو ڄادر د ستر پتولو د پاره او يو ڄادر د سترگو د پاره يعني ڇه خپلي سترگي د خلقو د ستر نه اوساتي.“ (تَنْبِيْهُ الْغَافِلِيْنَ ص ۲۵۸)

خوبرو خوبرو اسلامي ورونرو! په هغه دَوَر کښ به غټ غټ حمامونه وو ڇه په هغې کښ به په اُجرت [يعني په پيسو] ورکولو په يو وخت کښ د هر مذهب ډيرو خلقو په يو وخت کښ لامبل، غالباً په هُ م دې وجه دا مثل مشهور شوې دې ڇه: ”په يو حمام کښ ټول برېښي“ په هُ م دې وجه حضرت سَيِّدُنَا حَسَنَ بَصْرِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ مسلمانانو ته تاڪيد کړې دې ڇه کله حمام ته ځي نو مه د چا ستر ته گوري او مه خپل ستر (يعني د پردې ځايونه) چا ته ښکاره کوي.

په بدنظري کولو حافظه کمزوري کيږي

حضرت عَلَّامَه عَبْدُ الْغَنِي نَابلسي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ په ”**الْكَشْفُ وَالْبَيَانُ** **فِيْمَا يَتَعَلَّقُ بِاللِّسِّيَانِ**“ کښ صفحه ۲۷ نه ۳۱ پورې د حافظې [يعني ياد داشت] کمزوري کولو والا کوم اسباب ليکي دي په هغې کښ دا هُ م دي ڇه خپل او د بل ستر ته کتلو سره تنگدستي راځي او حافظه کمزوري کيږي.

خوبرو خوبرو اسلامي ورونرو! چه خپلي شرم گاه ته په کتلو هم حافظه کمزوري کيږي او د تنگدستۍ مصيبت ورسره راځي نو بيا د بد نظري کولو او د فلمونو کتلو د دُنياوي او اخروي نقصاناتو څه اندازه کيدې شي!

د قضائے حاجت د وخت يو سُنّت

د حضرت سَيِّدُنَا اَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دې چه: ”نبي اکرم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به چه کله د قضائے حاجت اراده فرمايله نو تر هغه وخته پورې به ئې مبارکه کپړه نه پورته کوله تر څو به چه زمکې ته نږدې شوې نه وو.“ (سُنَنِ التِّرْمِذِيِّ، ج ۱ ص ۹۲ حديث ۱۴) غرض دا چه په هر کار کښ د حياء اهتمام کول ضروري دي.

زناکاره سترگه: د حضرت سَيِّدُنَا اَبُو هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دې چه د الله تعالى خوبر نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: د سترگو زنا بدنظري [کول] دي. (صَحِيحُ الْبُخَارِيِّ ج ۴ ص ۱۶۹ حديث ۶۲۴۳)

سترگې به ئې د اور نه ډکې کړې شي

خوبرو خوبرو اسلامي ورونرو! قَسَم په خُداۍ چه! د بدنظري عذاب څوک نه شي برداشت کولې، منقول دي: ”څوک چه خپله سترگه د حرام نه ډکه کړي الله تعالى به د قيامت په ورځ د هغه سترگه د جهنم د اور نه ډکه کړي.“ (مُكَاشَفَةُ الْقُلُوبِ ص ۱۰ دار لکتاب العلمیة بیروت)

د اور سلائي

د زنانه محاسن (يعني ښکلا مثلاً د بدن راوتلي ځايونو وغيره) ته کتل د ابليس په تيرونو کښ يو زهرژن تير دې. چا چه د نامحرم نه د سترگې حفاظت اونکړو په ورځ د قيامت به د هغه په سترگه کښ د اور سلائي رابښکلې کيږي. (يَحْزُلُ الدَّمْعُ ص ۱۷۱ دار الفجر دمشق)

د جهنم سامان

افسوس! په کروړونو ځل افسوس! يو طرف ته په کوڅو او بازارونو کښ او د سړو او ښځو په گډو وډو د ښادئ محفلونو کښ بدنظري او د يو بل سره آزادئ دي نو بل طرف ته کور په کور لکه يو قسم سينماگانې چه چليږي، د مسلمانانو اکثريت د تي وي [انټرنيت] وغيره په ذريعه په بدنظري کولو کښ اخته دې. ياد ساتئ په تي وي باندي صرف د خبرونو کتلو والو هم د بدنظري نه بچ کيدل ډير زيات سخت دي ځکه چه اکثر ښځې خبرونه لولي! بيا د قسم قسم ښځو تصويرونه به هم ښودلې کيږي. کاش چه! چه مونږ ټولو ته د سترگو قفل مدينه نصيب شوې وه! کاش! کاش! کاش چه! مونږ ټول د حياء نه سترگې ښکته ساتلو والا جوړ شوي وو!

په اتلسمه سپاره سورة نور آيت نمبر ۳۰ او ۳۱ کښ ارشاد الهي دې:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٥٦﴾ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا۔

اعلحضرت، امام اهلِستت، مجدد دين و ملت مولانا شاه امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ په خپله مشهوره ترجمه قرآن کنز الایمان کښ د دې ترجمه څه داسې فرمائي: مسلمانانو سړو ته حکم ورکړه چه خپلې سترگې څه ښکته ساتي او د خپلو شرمگاؤ حفاظت کوي، دا د هغوئي د پاره ډیر ستره دي، بیشکه الله (جل جلاله) ته د هغوئي د کارونو خبر دې. او مسلمانانو ښځو ته حکم ورکړه چه خپلې سترگې څه ښکته ساتي او د خپل پاکوالي حفاظت کوي او خپل ډول نه ښکاره کوي مگر څومره چه پخپله ښکاره دې.

د گنده سوچونو اسباب

خوږو خوږو اسلامي وروڼو! زما مدني آقا، خوږ خوږ مصطفى صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم به د شرم او حياء په وجه اکثر نظر ښکته ساتلو. او آه! مونږه کښ تقريباً هر يو بي خطر سترگې پورته کړي وي او هر طرف ته گوري او د دې خبرې هيڅ پرواه نه کوي چه نظر ئې په ناحرمه او امرد [يعني بي گيرې ښکلي هلك] باندې پريوځي. د دې يوه وجه دا هم کيدې شي چه زمونږه د معاشرې اکثره خلق د حياء نه محرومه دي! تقريباً په هر کور کښ په تي وي باندې د فلمونو او

ډرامو کتلو په وجه د بې پردگۍ او بې حيايې ماحول دې. د دنياوي رسالو، ډانچستو، ناولو لوستلو او په اخبارونو کښ د ټولې دُنيا د گنده گنده خبرونو لوستلو او اخلاق خرابولو والا مضمونونه لوستلو او په سرکونو باندې ځای په ځای د اشتهاراتو د بورډونو او د اخبارونو د بې حيايې نه ډکو تصويرونو ته په کتلو ذهنيت [يعني سوچونه] ورځ په ورځ گنده کيږي شائد چه د هُم دې وُجوهاتو په سبب اوس د ماما د اولاد، د ترور د اولاد، د تره د اولاد د يو بل نه [يعني په دوئي کښ د زنانو د دې خپلوانو نارينو نه او د نارينو د دې خپلوانو زنانو نه] او د چاچي [او د ليور د ځوئ د يو بل نه] او د ماي [او د خاوند د خور يا د يو بل نه] او د غير محرمه گاونډو زنانو [او نارينو په خپل مينځ کښ] د پردې سوچ ختم شوې دې او دغسې په کورونو کښ د ليور او ورندار معامله هُم بالکل د يو بل سره د آزادي ساتلو ده بلکه د ليور او ورندار د پردې خو اوس د سره څه تصوّر نه دې پاتې. حالانکه په حديث شريف کښ په دې باره کښ ډير سخت حُکم دې. چنانچه

ليور مرگ دې: د حضرت سَيِّدُنَا عُقْبَةُ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دې چه د الله تعالی محبوب صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمايل چه: ”د [نا محرمه] ښځو خوا ته تللو نه بچ اوسئ.“ نو يو انصاري عرض

اوکرو: ”د ليور په باره کښ تاسو څه فرمائئ؟“ اوښي فرمائيل: ”ليور مرگ دې.“ (سُنُّ التِّرْمِذِيِّ، ج. ۲ ص ۳۹۱ حديث ۱۱۷۴)

د ناخرماتو نه ډډه کوي

معلومه شوه چه د ليور او ورنندار په مينځ کښ د پردې حُکم د عامو خلقو په مقابله کښ زيات سخت دې، په خپل مينځ کښ په خدا خدا خبرې کولو او د بې پردگي سلسله جاري ساتلو سره به د بدنظري وغيره گناهونه کيږي او ورسره ورسره به د ”غټې گناه“ خطر هُم پيدا کيږي، او کله کله خو [آخر غټه گناه هُم] اوشي! آه! که ليور عاجزه د مَدَنِي ماحول والا وي او د ورنندار نه شرميږي او ډډه ترې کوي نو په هغه پورې خدا او توقې کيږي، ليور ته پکار دي چه که څوک ورپورې هر څومره توقې اوکړي، پرواه ډ نه کوي، د پردې ترکيب ډ جاري ساتي گڼي د آخرت ډيره غټه پښیمانتيا کښ به اخته شي، په خپل زړه کښ ډ داسې يره پيدا کړي چه که ما د ورنندار سره بد نظري اوکړله او مَعَاذَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ [يعني د الله جَلَّ جَلالُه پناه] د قيامت په ورځ زما سترگې د جهنم د اور نه ډکې کړې شي نو څه حال به مې وي! البته که په کور کښ ستاسو خبره نه چليږي نو د کور نه د تبتيډلو او د کور پريښودلو هُم ضرورت نشته، جگړه فساد هُم مه کوي، بس خپلو سترگو ته قُفْلِ مدينه اولگوئ، د خپل نظر حفاظت کوي. که په کور کښ مو ورنندار، يا د تره لونړه يا چاچي

وي، او مامي وغيره او د ډاډ نه چه شريعت د پردې حُکم کړې دې
 که داسې نامحرمه ښځې مو کور ته راځي نو تاسو د هغوئ مخې ته
 مه ورځئ، چه کله مخې له درشي نو نظر مه پورته کوئ، د هغوئ
 بدن خو لا پريږده بلکه د هغوئ جامو ته هُم مه گورئ، که چرې د
 خبرې کولو [د شريعت په اجازت] ضرورت پيښ شي نو سترگې داسې
 ښکته ساتئ چه د هغوئ په وجود مو بالکل نظر نه پريوځي. بيشکه
 که تاسو پورې څوک توقې هُم کوي، که په دُنيا کښ تاسو داسې د
 مَظْلُومِيَّت ژوند تپروئ نو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ په آخرت کښ به کاميابي
 مومي. چه کله مو [د نفس او شيطان په شرارت] داسې خپلوانو ښځو ته
 د کتلو زړه او شي نو خپل ځان د هغه عذاب نه اويروئ څنگه چه
 صاحبِ هدايه شريف نقل کړي دي: ”څوک چه د کومې اجنبِيه
 محاسِن (يعني د نامحرمې زنانه حُسن و جمال او د بدن نقشبې) ته په شهوت
 اوگوري د هغه په سترگو کښ به ويلي کړي سيکه اچولې کيږي.“

(الهداية الجزء الرابع ص ۳۶۸ دار حياء التراث العربي بيروت)

د غوږونو حياء

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د غوږونو په معامله کښ هُم حياء
 اختيار کړئ، موسيقي، سندرې، غيبت، چُغلي، فُحش [بې حياء] او
 بې هُوده خبرې او د ډاډ عيب بالکل بالکل مه اورئ.

د ناجائزه اوریدلو مختلف عذابات

منقول دي: ”هغه آوازونو ته (د کومو اوریدل چه حرام دي) چه څوک غوږ کېږدي، د قیامت په ورځ به د هغه غوږونه د ويلي کړې شوې سیکې نه ډک کړې شي.“ (مُقَدَّمَه کُفُّ الرِّعَاح) په یو حدیث پاک کښ دي: ”څوک چه په پټه د خلقو خبرې اوري حالانکه هغوئي دا (يعني دا اوریدل) ناخوښه گنړي نو په ورځ د قیامت به د هغه په غوږونو کښ ويلي کړې شوې سیکه ور اړولې کېږي.“ (صَحِيحُ الْبُخَارِي ج ۴ ص ۴۲۲ حدیث ۷۰۴۲) د ”طبراني“ په یو اؤکد حدیث کښ دا هُم دي: ”بیا ما څه داسې خلق اولیدل چه د چا په سترگو او غوږونو میخونه ټکوهلي شوي وو، په تپوس کولو باندې اووئیلې شو: دا هغه خلق دي څوک چه هغه گوري څه چه دوئي ته نه دي کتل پکار او هغه اوري څه چه دوئي ته نه دي اوریدل پکار. (يعني ناجائزه گوري او اوري)

(أَلْبَعْجَمُ الْكَبِيرُ لِلطَّبْرَانِي ج ۸ ص ۱۵۵ حدیث ۷۶۶۶ دار حياء التراث العربي بيروت)

د حياء لباس: **خوږو خوږو اسلامي ورونړو!** مونږ ته تقوی اختیارول او باطني طور هُم ځان پاک ساتل پکار دي او د ستر پوش [يعني ستر پټوونکي] لباس اغوستلو په ذریعه ظاهري طور هُم د بې حیائي نه ځان ساتل پکار دي. الله تَبَارَكَ وَتَعَالَى په اتمه سپیاره، سُوْرَةُ الْأَعْرَافِ آیت ۲۶ کښ ارشاد فرمائي:

يَبْنِيْ اَدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوَاتِكُمْ وَرِيْشًا وَلِبَاسُ التَّقْوٰى
ذٰلِكَ خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ اٰيَةِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿٢٦﴾ (پ ٨، الأعراف: ٢٦)

اعلحضرت، امام اهل سنت، مُجَدِّدِ دین و مِلّت مولانا شاه امام
احمد رضا خان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ په خپله مشهوره ترجمه قرآن کنز الایمان کښ
د دې ترجمه څه داسې فرمائي: اے د آدم (عَلَيْهِ السَّلَام) اولاده! بیشکه مونږه
ستاسو طرف ته یو لباس هغه نازل کړو [یعني درکړو] چه ستاسو د شرم
خیزونه پټ کړي او بل هغه چه ستاسو زینت [دَوَل] شي، او د پرهیزکاری
لباس هغه د ټولو نه ښه دې، دا د الله تعالی د نښو نه ده چه چرې هغوئي
نصیحت اومني. (د تقوی د لباس نه مُراد ایمان، حياء، نیک عادتونه او نیک
اعمال دي)

افسوس چه اوس د لباس تقوی باطني لباس هم تار تار شوې دې
او ظاهري لباس هم د سنتو مطابق پاتې نه دې. د زړه او د سترگو د
شرم او حياء لباس هم تار تار شوې دې او د ستر [ظاهري] لباس هم
د بې حیائي د عیبونو نه محفوظه پاتې نه دې. د ستر پوشه او د ادب
نه ډک او ښائسته لباس ځای اوس په کبر و ږو ډیزانونو کټ شوو
بې قاعده [بد رنگو] (او کارتونانو والا) لباسونو اغستي دي. په اغوستلو
کښ نه د یخني او گرمي سره څه خاص مناسبت شته او نه د حياء
داری لحاظ شته. بس په تنگ لباس کښ په مُشکله ننوتي وي.

په پرده کښ د پردې مختلف اندازونه

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! مونږ ته پکار دي چه د ادب په انداز کښينو. ځينې خلق اول خو جامې ډيرې تنگې اغوندي او بيا دواړو زنگونان اودروي او ښپې يو طرف او بل طرف ارتې کړي داسې مَعَاذَ اللَّهِ ډير گنده منظر وي، داسې د بې حيايې په موقع باندې هلته موجود حياء دار خلق په ازمينست کښ پريوځي. مَدَنِي مشوره ده او دا په مَدَنِي انعاماتو کښ يو مَدَنِي انعام هُم دې چه کله هُم اوده کيږئ يا کښينئ نو په ”پرده کښ پرده“ کوي. چنانچه څوک چه د سُنَّتو مطابق لباس اغوندي د هغوئ په خدمت کښ هُم عرض دې چه د کښيناستلو نه مخکښ په ولاړه ولاړه د څادر دواړه سرونه نيسي او د نامه نه واخله د ښپو پورې ئې خوروئ او بيا کښينئ او د څادر څه حصّه د ښپو نه لاندې کوي او چه کله پاڅيدل غواړئ نو هُم دغسې په دواړو لاسو څادر [د پردې په انداز کښ] نيسي او پاڅي. که څادر نه وي نو د ناستې ولاړې په وخت کښ د گرتې [يعني قميص] لَمَن په ښه شان خوروئ. گنې د ناستې ولاړې په دوران کښ اکثر ډير گنده منظر وي. يوه طريقه دا هُم ده چه په ولاړه ولاړه د گرتې لَمَن سمه کړئ او دواړه لاسونه په زنگونو کيږدئ او اول د التَّحِيَّات په شان کښينئ او بيا د پاڅيدو په وخت کښ هُم د التَّحِيَّات

په شان کښينئ او د نمانځه په انداز پاڅئ، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ د ناستې ولاړې په وخت کښ به بې پردګي نه کيږي. که په اوده حالت درنه اغوستې څادر لرې کيږي يا څوک چه ډډې په ډډې اوږي د هغوئ په خدمت کښ مَدَنِي مشوره ده چه د پاڅامي [يا پرتوک] د پاسه لنگ وهي يا پرې څادر راتاوهي او پاس يو څادر بل اغوندي. بهتره دا ده چه د لنگ يو طرف د مينځ نه داسې اُوکنيدي چه په دواړو سرونو کښ پکښ صرف د ښو داخلولو سُوري پاتې شي. د اوده کيدو وخت کښ هغه لنگ اغوندي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ اطمینان بخشه ”په پرده کښ پرده“ به اوشي.

په تنهائي کښ حياء: د سرکار مدينه **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** په خدمت کښ عرض اوکړې شو چه مونږه د خپلو شرمګاؤ د کومه [حده] پورې حفاظت اوکړو؟ ارشاد ئې وفرمائيلو: ”د زوجه [يعني خپلې ښځې] او وينزې نه سوا ئې هيڅ چا ته هُم ظاهریدو ته مه پرېږدئ.“ عرض اوکړې شو: که په تنهائي کښ [يعني يواځې] يو نو؟ ارشاد ئې وفرمائيلو: د الله تعالیٰ زيات حق دې چه د هغه نه پرده اوکړې شي.“
(سُنَنِ أَبِي دَاوُدَ ج ۴ ص ۵۷ حديث ۴۰۱۷)

په حديثِ پاك کښ د وينزې تذکره هُم ده دا د هغه وخت په اعتبار ده، په دې دور کښ غلام او وينزې نه پيدا کيږي.

کَلِمَةُ كُفْرٍ: فُقَهَائِهِ کرام رَحْمَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰی فرمائي: ”چا ته چه اووئيل شو چه د الله تعالى نه حياء اوکړه“ او هغه اووئيل چه: زه ئې نه کووم.“ داسې وئيل کُفر دې. (فَتَاوٰی تَاَتَارْخَانِيَه، ج ۵، ص ۴۷۰ باب المدينه کراچي)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! په ځان له ځای کښن هم بې ضرورته د بر بنډیدلو یا ستر ښکاره کولو نه ځان ساتئ. کوم خلق چه په خپل کور کښن په داسې پاڅامه د پاسه صرف بنین اغوندي چه په هغې کښن د پردې د اندامونو نقشه معلومېږي هغوئ له شرم کول پکار دي ځکه چه [داسې حالت کښن] د گرځیدو راگرځیدو په وخت کښن اکثر گنده منظر وي، هغوئ ته پکار دي چه په بنین د پاسه گرتنه [یا قميص] هم اغوندي یا د بنین په دواړو ډډو کښن د قميص په شان خاقونه جوړ کړي او مخکښ وروستو ډ ورته په مناسب مقدار کښن د کپړې یوه یوه ټکړه او گنډې دغسې به بنین د قميص په انداز شي او په داسې بنین کښن به په گرځیدو راگرځیدو کښن **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ** تعالى ”په پرده کښن پرده“ اوشي. د هر مسلمان دا عقیده ده چه الله تعالى هر څه ويني. د دې رښتیني عقیدې باوجود د بې حیاتي حرکت کول ډیره زیاته عجیبه خبره ده.

څه چه غواړې کوه

د خوږ مَدَنِي آقا صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان دې: ”چه تا ته حیاء نشته نو څه چه غواړې کوه.“ (الاحسان بترتیب صحیح ابن حنّان ج ۲ ص ۳ حدیث ۶۰۶ دار لکتاب العلمیة بیروت) دا فرمان د هدایت او یوولو په طور دې چه څه غواړې کوه، څه چه کرې هغه به ریبې. که بد (یعني د بې حیائي کار) کوې نو د هغې سزا به خورې.

یو بزرگ خپل ځوئ ته نصیحت او فرمائیلو: (د هغې خلاصه داده) ”چه کله د گناه کولو په وخت کښ تا ته په آسمان او زمکه کښ د هیڅ چا نه هُم (شرم او حیاء) درنشي نو خپل ځان په ځناورو کښ اوشمیره.“

د حضرت سَيِّدُنَا عثمان غني رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ فرمان دې چه: ”د حیاء انتها داده چه [بنده] د ځان نه هُم حیاء کوي.“

حیاء دار ادب کوونکې دې

خوږو خوږو اسلامي ورونو! د حیاء او ادب په خپل مینځ کښ مضبوط تعلق دې، حیاء دار همیشه ادب کوونکې هُم دې، یوه زمانه وه چه هر مسلمان د یو بل د عِزَّت او احترام محافظ، د حُسن اخلاق خاوند، با ادبه [یعني ادب کوونکې] حیادار او د سرکارِ مدینه صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د سُنَّتو پابند وو. لور او ځوئ به د خپل مور و پلار او

شاگرد به د خپل اُستاد سترگو ته کتل خو پريږده بلکه [په څه کار يا خبره کښ به ترې] د مخکښ کيدلو نه هم شرميدل، [د هغوئ سره] د خبرو په وخت کښ به ئې نظر ښکته ساتلو، آواز به ئې ټيټ ساتلو او چه څه حکم به ئې ورته کولو هغه به ئې منلو. د هغوئ په غير موجودگي کښ به ئې هُم د ادب خيال ساتلو او [په خبرو کښ به ئې] د مشرانو نومونه نه اغستل بلکه په القابو به ئې يادول [يعني مثال: مشر کاکا، کشر کاکا، لالا وغيره]. غرض دا چه هر وخت او په هر قدم به ئې د مَرْتَبې او مُقام لحاظ ساتلو او د مشر او کشر فرق به ئې برقرار ساتلو. خو افسوس چه اوس په مونږه کښ تقريباً هر نارينه او زنانه، لونږه او ځامن د مَدَنِي اُصولو او د اخلاقو او ادب نه نابنده، د قانون شريعت نه ناخبره، بې واگې او بې قابو، د خانداني او معاشرتي نظام په تباهي او بربادئ کښ د يو بل نه زيات د بې حيائې او بد اخلاقي مظاهره کوي.

ځوئ د خبرې په دوران کښ د پلار په سترگو کښ سترگې نه بلکه گريوان ته لاس وراچوي. لور د کور کار له لاس نه وروړي خو په دغه لاس په مور ضرور گُزار کوي. نه په کشرانو کښ ادب او احترام شته او نه په غټو کښ شفقت [اونرمي] شته، او که دوستانه ده نو د اخلاص نه خالي، نه په ځوئ کښ رحم شته او نه په پلار کښ برداشت، که په لور کښ خواږه نشته نو د مور سلوک هُم د

ترڇي خبري ڏي، ڪه شاگرد حياء دار نه ڏي نو استاذ هُم نيڪ ڪرداره نه ڏي. د عِلْمِ دين نه د محرومي او د مَدَنِي ماحول نه د لڙي اوسيدو په وجه نه مور و پلار د اولاد اسلامي تربيت کوي او نه اولاد د مور او پلار خدمت کوي. غرض دا ڇه زمونږه بي ادبي او بي لحاظي زمونږه کورني او معاشرتي ژوند بد حاله او بي خونده ڪږي ڏي. او زمونږه اسلاف د سُنَنو نه د ڊڪ ژوند تيرولو په وجه خوش حاله او ڪامياب وو. راشي اوگوري ڇه زمونږه د آسلافو د حياء او ادب څه حال وو.

د حياء په وجه ئي د سر پورته ڪولو همت نه ڪولو

يو بزرگ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ يو ځل حضرت سيّدنا بايزيد بسطامي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ ته او فرمائيل: بايزيد! د تاخ نه فلانڪي ڪتاب راوږه. عرض ئي اوکږو: محترمه! هغه تاخ ڪوم ڇائي کڻي ڏي؟ بزرگ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ حيران شو او اوڻي فرمائيل ڇه: تاسو د يوې مودې نه د لته ڇي راځي او تاخ مو تر اوسه پوري نه ڏي ليدلي! حضرت بايزيد بسطامي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ په ډير ادب عرض اوکږو: محترمه! ما ستاسو په دربار کڻي ڪله د سر پورته ڪولو همت نه ڏي ڪږي ځکه ما هغه تاخ هُم نه ڏي ليدلي. (تذڪرة الاولياء ج ۱ ص ۱۳۰ تهران)

د الله رَبُّ الْعِزَّتِ جَلَّ جَلَالُهُ دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ
زمونږه يې حسابنه بخښنه اوشي.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د بزرگانو په دربار کښ د حاضري انداز

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! په چا کښ چه خومره زياته حياء
وي په هغه کښ ادب هُم هغه همره زيات وي. حضرت سَيِّدُنَا بَايَزِيد
بِسْطَامِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ چه د خپل وخت ډير غټ وَلِيُّ اللَّهِ وو. د اِكْتِسَابِ
فيض [يعني د برکت حاصلولو] د پاره ئې د يو بزرگ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په دربار
کښ د يوې مودې پورې حاضري ورکوله خو چه کله به هُم
حاضریدلو نو سر او نظر به ئې ښکته ساتلو، په دې وجه هغوئي ته دا
هُم نه وه معلومه چه په کوټه کښ تاخ په کوم ځای کښ دې! او
مونږه که د يو بزرگ آستانې ته ورشو نو هر طرف ته گورو راگورو او
چه تر څو پورې د هغه ځای پوره معائنه اونکړو نو زړه ته مو تسلي
نه کيږي. د دې حکايت نه مونږ ته هُم د بزرگانو په دربار کښ د
حاضري انداز معلوم شو.

ع با ادب بانصیب، بې ادب بې نصیب

که دواړه سترگي د وتلي وي نو ښه به وه

زمونږه اسلافو به د چا په کور کښي اخوا ديخوا کتل نه خوښول. چنانچه د ابن ابي هذيل بيان دې چه حضرت سيّدنا عبدالله ابن عمر رضي الله تعالى عنهما د يو ملگري سره د چا کور ته تشريف يورلو. چه کله د هغه کور ته داخل شو نو د هغوي ملگري اخوا ديخوا کتل شروع کړل نو حضرت سيّدنا ابن عمر رضي الله تعالى عنهما ورته او فرمائيل: ”که ستا دواړه سترگي وتلي وي نو ستا د پاره بهتره وه.“

(آلادب المفرد ص ۳۸۷ حديث ۱۳۰۵ دار لکتب العلميه بيروت)

هغه کومه ونه ده؟ په يوه موقع باندې د الله جل جلاله رسول صلی الله تعالى علیه و آله وسلم ارشاد او فرمائيلو: ”د مؤمن مثال د هغه ونې په شان دې چه د هغې پانږې نه رږيري، اوبښايې هغه کومه ونه ده؟ حاضر و خلقو د مختلفو ونو نومونه عرض کول شروع کړل. حضرت سيّدنا عبدالله بن عمر رضي الله تعالى عنهما ډير ذهين [يعني هوښيار] وو، فرمائي چه زما په دماغو کښي راغله چه د کجورې ونه، خو ما (د ادب په وجه) د ښودلو نه حياء محسوسه کړه. بيا حاضرينو عرض او کړو: يا رسول الله صلی الله تعالى علیه و آله وسلم هم تاسو ئې ارشاد او فرمائي نو حضور انور صلی الله تعالى علیه و آله وسلم او فرمائيل چه هغه د کجورې ونه ده. (صحيح مسلم ص ۱۵۱۰ حديث ۲۸۱۱) دا دې د حياء او ادب اعلى ترين مثال! چه کله هم د کوم يو بزرگ په

خدمت کښن حاضر شي نو سوچ ھم دا پکار دې چه مسلسل د خپلو خبرو اورولو په ځای د هغوئي ارشادات اورئ.

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د حياء دار مسلمان جوړېدلو د پاره هره مياشت د دعوت اسلامي د درې ورځو په مَدَنِي قافلو کښ سفر خپل معمول جوړ کړئ او په دې باندې د استقامت حاصلولو د پاره د فِکَرِ مدينه په ذريعه هره ورځ د مَدَنِي اِنعاماتو رساله ډکوي او دهرې مَدَنِي مياشتې په اولني تاريخ ئې خپل ذمَّه دار ته جمع کوي.

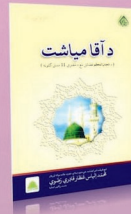
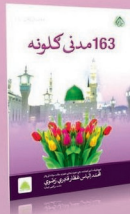
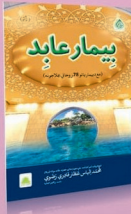
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّيَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اِنَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نيك او مونڱ گزاره جو ريڊو ڊ پاره

هر زيارت د ماڻهام د مانڱه نه پس ستاسو په ځائ کښ کيدونکي د دعوت اسلامي د سنتو نه ډکه هفته واره اجتماع کښ د رضائے الهي د پاره د بنو بنو نيټونو سره ټوله شپه تيروي ۞ د سنتو د تربيت د پاره په مډني قافلو کښ د عاشقان رسول سره هره مياشت د دري ورځو سفر او ۞ هره ورځ د ”فکرِ مدينه“ په ذريعه د مډني انعاماتو رساله ډکوي او د هرې مډني مياشتې په ورومي تاريخ ټي د خپل ځائ [د دعوت اسلامي] ذمه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړي.

زما مډني مقصد: ”ما ته د خپل ځان او د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي.“ **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ** د خپل ځان د اصلاح د پاره په ”مډني انعاماتو“ عمل او د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پاره په ”مډني قافلو“ کښ سفر کول دي. **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ**

www.dawateislami.net

MC 1286

فيضانِ مدينه محله سوداگران زرہ سبزي منڊي، بابُ المدينه (کراچي)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net